

WAPRZÓD

Dziennik Socjalistyczny

Obrazy w Margate:

Kapitulacja wobec Ameryki może doprowadzić Anglię do upadku Żywa dyskusja na konferencji Labour Party

LONDYN, 28. 5. (r). Na konferencji Labour Party w Margate przemawiał premier Attlee.

Premier przedstawił stanowisko rządu Partii Pracy oraz ogólne wytyczne

„Karty na stoł”

LONDYN, 28. 5. Problemy polityki zagranicznej zostały poruszone w przemówieniu Zilliacusa, który atakował egzekutywę Labour Party za wydanie broszury „Karty na stoł”. Mówca zwrócił uwagę na to, że broszura ta zawiera tezy sprzeczne z hasłami, którymi Labour Party odniosła zwycięstwo w wyborach. Zilliacus podkreślił, że broszura „Karty na stoł” oznacza próbę antysocjalistycznej kraczki Trumanusa. Zilliacus następnie oświadczył: „Jest to polityka Fultona. Spróbujcie podnieść owe karty ze stoła. Zobaczymy na ich odwrotnej stronie gwiazdy i wstęgi — (flaga amerykańska).”

Skościł głos Crossman, który poparł stanowisko Zilliacusa.

Minister Dalton odpowiadając krytykom, zaznaczył, że broszura „Karty na stoł” nie przedstawia programu uparte go na swichach egzekutywy Labour Party, lecz jak wiele innych wydawnictw zawiera informacyjny materiał, celem wyjaśnienia stosowanej obecnie polityki. Oficjalny pogląd egzekutywy na sprawy zagraniczne zostanie później przedstawiony.

Następnie omówiono szereg problemów kolonialnych i powzięto rezolucję w sprawie równoprawności narodów kolonialnych.

Komentatorzy polityczni, omawiając znaczenie konferencji Labour Party w Margate, zaznaczają, że tym razem punkt ciężkości spoczywa na gadaninach wewnętrznych. Obywateli brytyjski obawia się możliwości powtórzenia się kryzysu, jaki prawie w zupełności sparaliżował życie gospodarcze Wielkiej Brytanii w zime.

W związku z tym zainteresowanie dla spraw zagranicznych ustąpiło w pewnym stopniu miejsca tendencji do szybkiego rozwiązania problemów gospodarczych, którychby umożliwiły Wielkiej Brytanii normalny rozwój. Dlatego też oczekują się w kręgach politycznych szczególnym zainteresowaniem debaty, która się na temat sytuacji gospodarczej Wielkiej Brytanii i ekonomicznego planowania na przyszłość.

Mimo to dojdzie również do namietnej dyskusji podczas omawiania spraw polityki zagranicznej. Krytycy Bevisa uzgodnili treść swego wspólnego wniosku. Na poprzedniej konferencji akcja przy odwołaniu z sobą. Tym razem politycy byli i wysunęli wniosek, w którym uznają znaczenie ściślejszej współpracy ze Stanami Zjednoczonymi, lecz równocześnie domagają się nie mniej ściślejszej współpracy ze Związkiem Radzieckim.

Podkreślają oni dalej, że kapitulacja wobec Ameryki doprowadzi Wielką Brytanię do zupełnego upadku. Wielka Brytania może tego uniknąć, jeśli będzie współpracowała z krajami, w których życie gospodarcze jest oparte na zasadach socjalistycznego planowania.

30 maja plenum Sejmu
WARSZAWA, 28. 5. Posiedzenie plenarne Sejmu Ustawodawczego odbyło się w piątek dnia 30 maja.

WARSZAWA, 28. 5. (r). Komisja Sejmowa planu gospodarczego odbyła we kolejne zebranie, na którym pociąg Maciejewski wygłosił referat na temat kredytów dla spółdzielczości. Plan przewiduje kredyty dla spółdzielczości w wysokości 2,250.000.000 zł. Wśród części tych kredytów w formie kredytów bankowych w wys. 400.000.000 zł na byd przyczyna Związków Samopomocy Chłopskiej. Plan przewiduje kredyty bankowe dla „Spółem” w wysokości 150 milionów zł przy 402 milionach ze środków własnych.

W dyskusji nad referatem zabrali głos posłowie: Rotaj (SL), Zaleski (P. S. L.), Bocheński (Chrześcijański Klub Postępowych Katolików) oraz Cieślak (SL). Wnioski i dezerydy przekazane zostaną głównemu referentowi.

Konferencja dominów

LONDYN, 28. 5. (r). Premier australijski zaproponował ostatnio zwolnienie konferencji dominialnej jeszcze przed rozpoczęciem rozmów nad traktatem pokojowym z Japonią. Konferencja, ma na celu uzgodnienie poglądów Wspólnoty Brytyjskiej wobec tego traktatu. Jak podają obserwatorzy polityczni projekt powyższy przyjęty zostanie przychylnie zarówno w Anglii jak i w poszczególnych krajach Wspólnoty Brytyjskiej.

Nowy strajk w USA?

NOWY JORK, 28. 5. (r). Związek zawodowy robotników samochodowych wezwał do strajku, którego celem była by podwyżka płac i unormowanie sprawy ubezpieczeń. Związek ten zrzesza 130 tys. robotników.

Czy cła na wełnę będą podniesione?

WASZYNGTON, 28. 5. (r). W związku z odruczeniem przez senat amerykański ustawy o podwyżce cła na wełnę zostanie zwolnione specjalne posiedzenie obu Ith Kongresu celem uzgodnienia tej sprawy.

Rozmowy czesko-węgierskie

PRAGA, 28. 5. (r). W Pilszencach rozpoczęły się rozmowy nad wprowadzeniem w życie umowy zawartej między Czechosłowacją a Węgrami w zime br. W sprawie wymiany ludności. W najbliższym czasie między obu krajami mają być podjęte normalne stosunki dyplomatyczne.

Odruczenie konferencji Robertsona i Clay'a

BERLIN 28. 5. (PAP). Konferencja między generałami Robertsonem i Clay'em w sprawie powołania do życia nowej Rady gospodarczej dla ślad, nocnych szereg anglosaskich w Niemczech, została odrzucona do czwartku

Prem. Attlee.

w sprawie polityki tak zagranicznej jak wewnętrznej. Polityka zagraniczna rządu Wielkiej Brytanii, w myśli jego świadczenia, opiera się na Organizacji Narodów Zjednoczonych Wielka Brytania pragnie zgodnej współpracy ze wszystkimi narodami.

Premier Attlee podkreślił w swoim przemówieniu dotychczasowe osiągnięcia Partii Pracy. Program socjalistyczny tej partii pragnie zapewnić powszechny pokój, wolność i dobrobyt.

Poufne rozmowy

MOSKWA, 28. 5. (r). Działająca prasa radziecka podaje do wiadomości opinię kół dobrze poinformowanych, jakoby między rządem francuskim a dowód-

stwem wojskowym amerykańskim były przeprowadzane poufne rozmowy w sprawie likwidacji lotnisk amerykańskich na terenie Francji.

Wzmocnienie stosunków gospodarczych między Jugosławią i Polską

WARSZAWA 28. 5. W związku z zawarciem układu o współpracy gospodarczej między Rzeczypospolitą Polską i Federacją Ludową Republiką Jugosławię przewodniczący delegacji ekonomicznej minister A. Hebrang złożył wobec przedstawicieli Polskiej Agencji Prasowej następujące oświadczenie.

„Umowa o współpracy gospodarczej i wymianie dóbr, którą podpisaliśmy w Warszawie jest nowym krokiem na drodze do wzmocnienia przyjaznych stosunków między Jugosławią i Polską.

„Narody nasze wyagnęły słuszne wnioski z doświadczeń minionego wojny. Braterskie stosunki, jakie rozwinęły się w toku wspólnej walki przeciwko faszystowskiemu zaborem koniunktury i rozszerzamy we współpracy powojennej. Umowa o przyjaźni i wzajemnej pomocy, którą ubie-

giego roku podpisaliśmy w Warszawie, stanowi fundament powojennej współpracy naszych narodów, nieco później zawarliśmy układ handlowy na okres jedenaście lat i konwencję o współpracy kulturalnej.

Jest faktem niezaprzeczalnym, że współpraca powojenna między Rzeczypospolitą Polską i Federacją Ludową Republiką Jugosławię zapewniła, na wielką korzyść obu obydwu krajów i jeszcze bardziej zbliżyła nasze narody.

Współpraca ta ma poza tym szerzej jeszcze znaczenie. Przynosić się ona do wzmocnienia braterskich stosunków między krajami słowiańskimi i do walki o sprawiedliwość i trwały pokój.

Kraje nasze muszą przetrwać jeszcze zbrojne tryumfy gospodarcze. Wspólne wysiłki i wzajemna pomoc mają ułatwić rozwiązanie tych

zadań. Przyszły czas, abyśmy zrobili dalszy krok w tym kierunku, dlatego rząd nasz zdecydowany są na zawarcie nowej umowy na okres Sześciu lat. Umowy o gospodarczej współpracy i wymianie dóbr. Przyjazna współpraca polityczna naszych krajów zwiększa w ten sposób trwałość i mocniejszą budzę gospodarczą.

Umowa o współpracy gospodarczej i wymianie dóbr wnoszą nowe elementy do wzajemnych stosunków Polski i Jugosławię, Rozszerza znacznie podstawy naszej współpracy i na tym polega jej wielkie znaczenie. Niezaprzeczalnym jest, że przyjaźni i przyjaźni między naszymi narodami, jak i Polskimi narodami. Wprowadzenie jej w życie ułatwi likwidację ciężkich skutków wojny i przyspieszy rozwój gospodarczy obydwóch krajów”.

O czym mówi Londyn?

Abisynia żąda Erytrej

Handel zblitia

Cesarz Heile Selassie wyraził bezkompromisowe żądanie całkowitego przekazania włoskiej Erytrej i Somali — dla Abisynii. Odrzucił on zdecydowanie jakiegokolwiek sugestie o powierzeniu Narodów Zjednoczonych nad kłótnię z tych kolonii, lub o podziale Erytrej.

Cesarz podkreślił przede wszystkim nieprawidłowości pozostawienia Włochom Somali i Erytrej.

Były one poprostu bazą do agresji przeciw Abisynii — oświadczył. — Dopóki nie rozpoznać się przygotowania do wojny, w Erytrei było zaledwie kilka tysięcy Włochów, Włochy nie robią uczciwego użytku z tego terytorium”.

Zapytany, czy może zróżnicować swoje żądanie w stosunku do tych dwóch kolonii, cesarz odpowiedział, że rozróżnienia w stosunku do Somali nie ma, ale jest niesprawiedliwe, niż rozróżnienia wobec Erytrej.

Natychmiast jednak dodał, że przede wszystkim powinien położyc nacisk na prawa Abisynii w stosunku do Erytrej. Potrzebujemy portów Massaua i Assab — powiedział. Dostęp do morza ma żywność znaczenie dla dobrobytu całego kraju”.

Najczęściej wysuwany argument przeciwno oddaniu Abisynii dawnych kolonii włoskich jest, że z dochodem rocznym 4 i pół miliona funtów szl. — w budżecie — w stanie finansować tych terytoriów, które otrzymują także dotacje z W. Brytanii. Przy tym konieczne są tam dalsze nakłady kapitałowe.

Zapytany, czy Abisynia potrzebowała by pomocy zagranicznej w sfinansowaniu tych kolonii, cesarz odpowiedział: „Oczywiście, że Hezemy na pomocy, ale jeśli jej nie otrzymamy, będziemy mogli sami sfinansować odzyskane terytoria. Na ten cel odłożyliśmy już kapitały”.

Na sugestję podziału Erytrej, idącego Abisynii rząd górski i dostęp do morza, Heile Selassie krótko odpowiedział: „Podział byłby szkodliwy dla Erytrej i jej ludu”.

(„The Daily Telegraph”, Londyn)

Jest rzeczą jasną, że zarówno rząd brytyjski, jak i radziecki biorą poważnie możliwość handlu anglo-radzieckiego na wielką skalę, — na znacznie większą, niż przed wojną. Prawda, że nie ma wielkich możliwości na najbliższą przyszłość, są one natomiast, jeśli patrzeć na nie w perspektywie długoterminowej. To też oba rządy pragną, jak się wydaje, dojść do porozumienia na płaszczyźnie handlu długoterminowego i obejmującego znaczne okresy czasu.

Po powrocie z Moskwy Harold Wilson, szef delegacji brytyjskiej, oświadczył:

„Odbiliśmy wyczerpującą i nadzwyczaj przyjaźliwie dyskusję na wiele tematów dotyczących anglo-radzieckiego handlu, wymiany dóbr obu krajów w najbliższej przyszłości i rozwoju handlu długoterminowego. Jak to — oświadczył sir Stafford Cripp w Izbie Gmin nie pojechalibyśmy z myślą o podpisaniu formalnej umowy, jednak obydwa odczyniamy, że przeprowadzone rozmowy były nadzwyczaj użyteczne i że dyskusja na tematy dotyczące sporne będzie kontynuowana w Londynie”.

Można uważać to za wielce obiecujące, że minister handlu zagranicznego p. Mikolan brał osobisty udział w tych anglo - radzieckich rozmowach. Przewodniczył on na wszystkich plenarijnych sebraniach i był zawsze dostępny dla Harolda Wilsona, sekretarza stanu tego państwa. Cały czas był jak najbardziej przyjaźliwski i szczerzyj.

Warto tu przypomnieć, że generalissimus Stalin często w niedawnej przeszłości wspinał o handlu, jako najlepszym środkiem stworzenia bliższych kontaktów z W. Brytanią i do rozwinięcia handlu międzynarodowego, jako jednego z czynników zabezpieczających pokój. Nie ma wątpliwości, że według poglądów radzieckich zblizenie ekonomiczne z W. Brytanią byłoby również z punktu widzenia politycznego wartościowym czynnikiem stabilizacyjnym, chroniącym świat od rozłucia na dwa bloki.

(„The Manchester Guardian”, Londyn)

Wyjazd polskiej delegacji handlowej do Moskwy

WARSZAWA 28, 5. (PAP). W dniu 27 hm, wyjechała do Moskwy polska delegacja handlowa pod przewodnictwem wiceministra przemysłu i handlu, tow. dr. Ludwika Grossfelda.

W skład delegacji wchodzi: dyrektor departamentu eksportowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu Drogowski — zastępca przewodniczącego, wicedyrektor departamentu importowego Doduk, dyrektor biura łączniczkowego międzynarodowych Garmacki oraz przedstawiciele zain-

teresowanych przemysłów i organów, cej handlu zagranicznego — w charakterze ekspertów.

Delegacja ma na celu zaprowadzenie rozmów gospodarczych z przedstawicielami rządu radzieckiego na temat zawarcia pełnego układu handlowego na okres roczny.

Dolychczas obowiązuje układ prowizoryczny, zawarty w kwietniu r. b. na okres trzymiesięczny, ważny zaś z dniem 30 czerwca r. b.

Nalot grecki na terytorium albańskie

MOSKWA 28, 5. (PAP). Agencja TASS donosi z Tirany, że ludność albańska protestuje energicznie przeciwko nalotowi greckiemu na terytorium Albanii i ostrzeżeniu z karabinów samych wiosek albańskich.

W dniu 23 maja zabrała się w Kercz znaczna liczba mieszczaków miasta i przegłębia wojska, aby wnieść udział w pogrzebie ofiar prowokacji monarchis-

tów greckich. Pogrzeb zamienił się w demonstrację protestacyjną. Po pogrzebie ofiar mieszczaków miasta przeszli pochodem z albańskimi flagami narodowymi i transparentami, na których widniały napisy: „Zdamy ukarania przestępstw faszystowskich!”, „Przeciw prowokatorom greckim!”, „Pragniemy, aby przestawiono nam samych siebie”.

Bussines przede wszystkim! Nawet kosztem głodnych

PARYŻ 28, 5. (PAP). W tygodniku „France Nouvelle” ukazał się artykuł Florimonda Monte, w którym autor opisuje działalność właścicieli amerykańskich trustów zbożowych spekulujących na trudnościach, wobec których enajduje się Francja.

Działalność ta — zdaniem autora — zagroza niepodległości Francji.

Florimond Monte podkreśla, że 200 milionów dolarów czyli 80 proc. produkcji, którą Francja otrzymuje od Międzynarodowego Banku Odłudowy pójdzie na zapłacenie dostaw zboża z Ameryki, podczas gdy Francja jest

jednym z najbiedniejszych krajów w Europie. Ponieważ nie zostały jeszcze przywrócone właściwe ceny na zboże, obszar zasiewów we Francji zmniejszył się o blisko milion hektarów.

Tymczasem Francja płaci złotem i dolarami za zboże amerykańskie, a tym samym ogólnie odbiornow i odrodzenie kraju. Rozbudowuje swe rolnictwo — Francja będzie w stanie, rozwinąć również przemysł i zwiększyć eksport, co da w rezultacie zwiększenie dochodu narodowego

Zniesienie kary śmierci w Związku Radzieckim

MOSKWA 28, 5. (PAP). Dekretom Prezydium Rady Najwyższej ZSRR została zmniejszona kara śmierci. Komunikat urzędowy o tym doniosłym wydarzeniu stwierdza, że historycznie zwycięstwo ZSRR nad wrogiem wskazywało nie tylko polegę ZSRR, ale i przywiązanie całej ludności Związku Radzieckiego do Ojczyzny i rządu.

Ponadto sytuacja międzynarodowa — określił, który upłynął od chwili kapitulacji Niemiec i Japonii świadczą o tym, iż pokój może być uważany za zabezpieczony na czas długi, wbrew usiłowaniom sprowokowania wojny ze strony agresywnych elementów.

Biorąc pod uwagę te okoliczności, autor zgodził się z życzeniem zwązków zawodowych i innych organizacji, wyrażających opinie szerokich warstw,

Prezydium Rady Najwyższej ZSRR do szło do wniosku, że stosowanie kary śmierci nie jest już konieczne w warunkach pokojowych.

Wobec tego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR postanowiło zniesić karę śmierci, a zamianę nią stosować w wypadkach, które podlegały dotychczas karze śmierci, internowanie w obozach pracy na lat 25.

USA a spór anglo-egipski

WASZYNGTON, 28, 5. (PAP). Rzecznik departamentu stanu zaprzeczył w doniesieniu prasy zagranicznej, jakoby rząd amerykański zaoferował swą mediację w sporze brytyjsko-egipskim.

Sytuacja ekonomiczna Stanów Zjednoczonych

Ceny idą stale w górę Zarobki pracujących — nie wzrastają

Na Bliskim Wschodzie
Komisja badawcza Narodów Zjednoczonych uda się z Nowego Jorku do Jerozolimy w dniu 10 czerwca w składzie 48 osób.

40 km od Jerozolimy została wysadzona w powietrze stacja kolejowa Palesy.

Z Damasku donoszą, że w lipcu br. odbędą się w Syrii wybory powszechne.

W najbliższym czasie do Ankarę uda się misja wojskowa Stanów Zjednoczonych celem uzgodnienia spraw związanych z zakupem broni, budową lotnisk i przydzieleniem Turcji amerykańskich instruktorów wojskowych.

NOWY JORK (PAP). Zagadnienie nie już od kilku tygodni wywołuje coraz większy niepokój w szerokich kręgach publiczności amerykańskiej.

Chociaż z umiastem rządowej kontrol: cen w lecie r. ub. stowarzyszenia przemysłowców twierdziły, że szybko zwiększenie produkcji doprowadzi do obniżki cen, jednakże wprzeciwienie, ceny ulegają stalej zwyczaj. Od kilku miesięcy, Biuro statystycz-

ne w Waszyngtonie poddało do wędowania, że ceny w Stanach Zjednoczonych osiągnęły najwyższy poziom z ostatnich 27 lat. W lutym br. CIO o głosiła apel, w którym, krytykując politykę Kongresu zaznaczyła, że obecnie już wyszły — i stale wzrastają — ceny artykułów pierwszej potrzeby wywra ujemny wpływ na stopę życiową i zdrowie ludności USA.

W przemówieniu wygłoszonym 21

kwietnia prezydent Truman nadmienił, że dalsza zwyzka cen powoduje pogorszenie się warunków milionów rodzin amerykańskich.

Zmniejszenie się spożycia w Stanach Zjednoczonych stwierdzono na podstawie faktu, że obroty handlowe w Stanach Zjednoczonych na wiosnę r. ub. były mniejsze niż w r. ub., i tak, kolwiek zyski z handlu były większe.

Z dnia

Rząd — czy pożyczka?

Od dawna już w Londynie krążyły wiadomości, że Stany Zjednoczone mają zamiar wystąpić z propozycją nowej pożyczki dla Wielkiej Brytanii i to pożyczki „politycznej”.

Opinie pożyczka jest już na wyczerpaniu, a sytuacja gospodarcza Anglii w dalszym ciągu nie ulega poprawie. To też pożyczka taka niewątpliwie miałaby zwiększyć odprężenie i umożliwić zakończenie produkcji, co jest w tej chwili rzeczą najważniejszą.

Ale wiadomości, że ma ona być związana z pewnymi ustępstwami natury politycznej, mimo że leżały na razie w sferze domysłów, — zbudziły jednak w kołach londyńskich niepokój i nieufność.

Przyrzuczenia te i domysły potwierdziły się szybko, niżby się ktokolwiek spodziewał.

„Sunday Express” donosił ostatnio o faktycznym ultimatum postawionym rządowi Wielkiej Brytanii przez Stany Zjednoczone, które podaje parafektury w sprawie pożyczki uzależniającej się ustalenie od dymitri rządowi Partii Pracy. Zgodnie z zadaniami prezidenta Trumana miejsce obecnego rządu miałyby zająć rząd koalicyjny, w skład którego wchodziłaby znaczna ilość konserwatywistów.

Nie dziwnego, że wiadomości ta powodowała deklaryzacją na angielską opinię publiczną. Różnie poszczególne obywateli i niechęć do przyjmowania tego rodzaju pomocy, która daje prawo do mieszania się w sprawę wewnętrzne Wielkiej Brytanii.

Prezydent Truman ostentacyjnie wyłożył karty, nie starając się nawet o zachowanie damnych pozorów polityki „nieinterwencji”.

Ale tym razem, jak obśmiał się przedstawiciel prezydenta — min. skarbu Hugh Dalton — „ładania te odnośnie uregulowania sytuacji całej rodziny angielskiej skłapi się wokół swojego rządu”.

Tym bardziej, że nie należy sądzić, aby rząd ten posiadał na tak daleko idący „kompromis”. KART

Co piszą inni?

RZECZPOSPOLITA
DZIENNIK GOSPODARCZY

„Rzeczpospolita” w artykule p. t. „Realny budżet” analizuje prace komisji skarbowo budżetowej, która zakończyła szczegółową dyskusję preliminarzową:

„Najważniejszą cechą naszego budżetu państwowego która utrzymała się w kręgu naszego ognia dyskusji komisyjnej, jest ta, że budżet nasz jest naprawdę realny. Nasze tradycje parlamentarne uczą, że w komisji zwykle postępuje się oszczędnie i starają się obciążyć, a broni konieczności wydatków państwowych minister Skarbu. U nas, przy dyskusyjności naszego steru gospodarczego preliminarzowego, było inaczej. Postawo w ujęciu wydatków stawali wnioski o rozszerzenie kredytów, czemu sprzeciwiał się minister Skarbu, przewodniczący komisji skarbowo-budżetowej, naczelny parokrotnie zwrócił paloni uwagę, że można stać w wnioski o dodatkowy kredyt tylko w tym wypadku, gdy się wskazuje na źródła ich pokrycia.

Organizacja wymiany towarowej
Gdzie leży klucz do walki ze spekulacją?
Zamiast żonglerki cyframi — jasne koncepcje

Dyskusja „torzona na lamach przy pod hasłem skutecznego form walki ze spekulacją zaczyna nabierać form nieco bardziej merytorycznych. Zamiast wzajemnych zarzutów, których rozpatrywanie prowadzi do zrzucania winy na siebie cyfry i żonglerki tymi cyframi w sposób raczej zaciemniasjący, zaczynamy dyskusję o do koncepcji. I to jest dobre. Świadczy to, że nie mamy zamiaru zbytnio grabieżać się w przeszłość, lecz przejść jak najszybciej do pozytywnej strony dyskusji, do stworzenia programu walki. Ale o co? Walka ze spekulacją? Wydaje mi się, że byłoby to acieśnienie tematu. Właściwie będzie raczej przedyskutowanie sposobów organizacji wymiany towarowej w naszym kraju, od niej bowiem zależy bieżące, czy wszystkie problemy walki ze spekulacją będą realne i możliwe do ucrzeszczenia.

Tow. Werfel w artykule „O skutecznym formie walki ze spekulacją” stawia bardzo słuszną zasadę, że „jeśli się chce osiągnąć szybko rezultaty, to trzeba się opierać na tym, co już jest i co zdążyło pewnym słuśnością, a nie tworzyć nowych aparatów, których sprawność trzeba byłoby dopiero wypróbować”. Posiadamy więc w ten sposób wspólną zasadę, jedynie wnioski, jakie z niej wyprowadza tow. Werfel nieślyte nie zawsze zgadzają się z tą podstawową zasadą.

CHODZI O APARAT WYPRÓBOWANY

Jeżeli bowiem wypowiadamy się przeciwko stworzeniu państwowego aparatu skupu zboża, to właśnie dlatego, że byłoby to zawsze zgadzają się z tą podstawową zasadą.

Oszczędnościowa polityka ministra Skarbu znalazła w komisji pełne zrozumienie, choć najmniejszy jej sukces osiągnęli być jeszcze przed obradami komisji przy opracowywaniu przez Ministerstwo Skarbu preliminarza Ministerstwa Administracji Publicznej. Dowiedzieliśmy się o tym w komisji skarbowo-budżetowej. Okazało się, że pierwotny preliminarz Min. Administracji Publicznej, opracowany przez samo to Ministerstwo, obciążał zaled przez ministra Skarbu o 51%. Dowodzi to z jednej strony bezwzględności ministra Skarbu w użyciu oszczędności, a z drugiej jest dowodem, jak trudno walczyć z przesortami administracyjnymi. Powiadrzym przy tej okazji to, co kiedyś powiedział premier Cyrankiewicz, że należy sobie użyczyć, że to użycie z przesortami administracyjnymi. Powiadrzym przy tej okazji to, co kiedyś powiedział premier Cyrankiewicz, że należy sobie użyczyć, że to użycie z przesortami administracyjnymi. Powiadrzym przy tej okazji to, co kiedyś powiedział premier Cyrankiewicz, że należy sobie użyczyć, że to użycie z przesortami administracyjnymi.

Oszczędność i ostrożne preliminarzowanie są wielką zaletą naszego budżetu i zabezpieczają jego realność, choć oczywiście nie można nie docenić zarzutów referenta Ministerstwa Skarbu i generalnego referenta budżetowego, p. Wyrzykowskiego, że wpływ podatku preliminarzowego

na, dajmy do rozważenia tego, co jest i co zdążyło pewnym słuśnością, a nie tworzyć nowych aparatów, których sprawność trzeba byłoby dopiero wypróbować”. Posiadamy więc w ten sposób wspólną zasadę, jedynie wnioski, jakie z niej wyprowadza tow. Werfel nieślyte nie zawsze zgadzają się z tą podstawową zasadą.

Nie chcę powracać tu do dyskusji, o zrobiał aparat „Spolem”, chciałbym tylko stwierdzić, że jakkolwiek trudno mi podołać do cyfr, jakie zbudowano w czasie dyskusji, aparat „Spolem” zdolną skłonić większość zboża na potrzeby dalszych ośrodków miejskich i przemysłowych, poza tym, co zebrano na potrzeby aprowizacji reglamentowanej prowadzonej przez Fundusz Aproprowizacyjny.

SPRAWA ISTOTNA

Naszą tezę jest wykorzystanie do skupu zboża całego aparatu spółdzielczego, centralnego i dolowego. Wprowadzenie instytucji państwowej w skali ogólnie - krajowej, wojewódzkiej i powiatowej musiałyby wbić klin między centralną gospodarką spółdzielczą a spółdzielnie terenowe, prowadząc również w rezultacie do likwidacji dalszego

Czarna Robotnicza

Święta Ludowa dzięki specjalnemu charakterowi w tym roku odbiło się głośnym echem w całej prasie polskiej.

Komentując stanowisko Mikolajewicza w ruchu ludowym „Gazeta Robotnicza” pisze:

„Ruch ludowy jest w stadium przeorganizowania nowych sił. Kierunek jego rozwoju już został wybrany. Nie bieżnie on według ślaków, które próbował narzucić p. Mikolajewicz i dlatego też nie p. Mikolajewicz — wbrew swym niefortunnym nadziejom — staje się wrogiem demokracji własnego ruchu ludowego. Na swoje własne uradowanie p. Mikolajewicz nie umiał realnie ocenić swych możliwości, nie orientował się w układzie sił w Polsce polowej, w zasadniczych przeobrażeniach, którym ona ulega w czasie długich lat wojny i okupacji. Nie u-

adnia pracy spółdzielczej i do rozwiązania się znaczenia spółdzielczości w modelu gospodarczym naszego kraju. Siad też dyskusja ta ma aspekty głębsze. Decydować ona może po części o przyszłym układzie ekonomiczno-społecznym naszej gospodarki.

Jeżeli mówimy o tym, że trzeba pomóc spółdzielczości, że trzeba stworzyć jej warunki działania, to oczywiście myślimy szerzej — nie tylko na papierze — o postawieniu na ruchu spółdzielczy, na inicjatywę społeczną klas pracujących wsi i miast, która rozwinąć w jak najszerszym stopniu kontrolę społeczną, jest najbliższą człowiekowi i najlepiej potrafi ocenić i zaspokoić jego potrzeby. Państwo jest daleko od człowieka, niż spółdzielczość, a dopóki na wszystkich terenach inicjatywę państwową nie potrafimy zwyciężyć nad aparatu państwowego, wyrażającego się w specyficznej ciężkości i biurokratyzacji jego działania — dopóły korzystanie będzie nie rozszerzać inicjatywę państwową na te odcinki, które — jak wiadomo handel detaliczny czy skup ziemniaków — od tych ludzi mogłyby najbardziej ucierpieć, nie dając w konsekwencji tego, na czym nam najbardziej zależy: sprawność zapotrzerzenia klas pracujących.

OD GORY I OD DOLU

Założeniem spółdzielczości jest oczywiście budowa ruchu spółdzielczego od dołu. Jeżeli w Polsce Ludowej rozbudowa aparatu spółdzielczego szła przede wszystkim od góry, to było to wynikiem nie tendencji samego ruchu spółdzielczego, lecz konieczności państwowych, które wymagały natychmiastowego stworzenia centralnej organizacji państwowej. Organizacja ta w pewnym stopniu wyprzedziła organizację terenową. Niemniej jednak dziś, w sytuacji, w której ruch spółdzielczy zrzesza przeszło 8 miliony członków, posiada 15 tys. sklepów detalicznych, 500 punktów hurtowych — można już mówić o szarmonizowaniu działalności

(Dalszy ciąg na str. 4)

miel wybrać drogę, którąmi pójść należało i z roli przynajmniej parady, którą chciał wzięć na siebie, spód do poziomu politycznego bankructwa.

Działaj. p. Mikolajewicz stoi w Sejmie Ustawodawczym na czele dwudziestotysięcznego Klubu, w którym nie zostały jeszcze ukończone procesy rozprawowe, a Klub Stronnictwa Ludowego, które stolo się głównym reprezentantem mas ludowych, posiada ponad szl postów. Obok Stronnictwa Ludowego działa PSL „Nowe Wyzwolenie”, które odstąpiło od p. Mikolajewicza w okresie przedwyborczym oraz PSL Lewica, które uformowało się już po wyborach z 1945, których wyniki polityki p. Mikolajewicza przekonały ich poważnie o pobłądź. Zdecydowali się więc pójść samodzielną drogą polityczną, szcudząc z dotychczasowych manowców.

W dniu Święta Ludowego te wszystkie wymienione ludowe organizacje polityczne występują razem. P. Mikolajewicz pozostał sam i użwał swych zwolenników, aby dzieł Święta Ludowego uczcił postanowieniem swych chłopów. Nie wydaje się nam aby to pomniejszilo powagę tego Święta i zmniejszilo szereg manifestujących ludowców”.

Organizacja wymiany towarowej Gdzie leży klucz do walki ze spekulacją?

(Dalszy ciąg ze str. 3)

spółdzielni terenowych z ich własną centralą gospodarczą, co też było celem pracy Związku „Spółem” w ostatnim roku działalności. Powiększając się z miesiąca na miesiąc, przedsięwzięcie to, analogicznie spadł obrotów w z odwołaniem prywatnymi, prace nad zorganizowaniem spółdzielni ze spółdzielczością Słanopomocy Chłopskiej na wsi, jako aparatem klucza i zbytu artykułów przemysłowych — walczyła na to, że wacyni powstał spółdzielczości opiera się całej organizacji spółdzielczej o spółdzielnie terenowe był należały doznany przez kierowników ruchu spółdzielczego w Polsce. Niech nam się jednak nie wydaje, że bezdusnym mogli to sprawę zastawid od ręki jedyną oświeczeniem prasy wub uchwały zainteresowanych organizacji Wąpłarska ta kształtował się będzie w zakresie od warunków gospodarczych, w jakich pracuje spółdzielnie terenowe. Ktoś to warunek nie wszędzie przedstawiają — do tej roli, w jakiej towar. Wzrost zasiedzenia chładszy ja widzieć. Nie zapomnijmy, że spółdzielnie Słanopomocy Chłopskiej nie wszędzie jeszcze dają gwarancję wydajnej pracy, że wale — musi się zmienić także w tym odmiennie spółdzielczości, był mogła ona realnie, a nie tylko na papierze, wziął udział w walce o właściwą strukturę wymiany towarowej w naszym kraju. Nie wszystkiego to będzie mogła dokonać własna polityka kredytowa.

REGULACJA CEN

W problemie właściwej organizacji wymiany towarowej w Polsce niezmiernie ważne jest zagadnienie regulacji cen. Wydaje się, że dyskusja wyższa, iż istnieje pewne nieporozumienie co do samej zasady. Słuszne jest słowniowsko low. Swobodę, że w żadnym ustroju na świecie nie może zachodzić taki wypadek, by sam producent wyznaczał ceny za towary; wyjątkiem od tego mogą być tylko artykuły monopoli.

lowe, w których państwo z góry ustala cenę detaliczną. Jasne jest, że w wypadku, gdy będzie chodziło o artykuły produkowane przez państwo, cenę ustalać będzie producent, i państwo, a więc w zakresie przemysłów podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu — to Ministerstwu. Natomiast sprze produkcyj państwową pozostaje ogromny wachlarz towarów, przede wszystkim rolniczych, w których producent państwo albo w ogóle nie bierze udziału, albo też bierze udział w bardzo małym zakresie. Co więcej, są artykuły produkowane przez przemysł państwowy, nie podległy Ministerstwu Przemysłu i Handlu. Wydaje się więc rzeczą konieczną powołanie odrębnego organu koordynującego politykę cen Ministerstwa Przemysłu i Handlu z rzeczywistymi potrzebami innych producentów.

Jest to zagadnienie ogólnie państwowe, a nie tylko zagadnienie jednego resortu i nie tylko produkcji państwowej, ale i produkcji rolniczej państwowej, przede wszystkim silniejszej masy produkcji rolniczej. Wynaga więc ono organu odrębnego, w którego składzie objęte byłyby rzeczowo interesy wszystkich ich producentów naszego kraju. Postulat kontroli społecznej jest wspanięty, więc nie podlega dyskusji, lecz również ważnym jest postulat uregulowania wszystkich czynników produkcji w aparacie ustalającym cenę detaliczną. Tylko w ten sposób możemy mieć nadzieję na pełne zrealizowanie polityki gospodarki narodowej w tym niemiernie zasadniczym dla naszej polityki gospodarczej problemie.

TEZY POZYTYWNE

Na te tych uwag można wysunąć następujące pozytywne tezy organizacji wymiany towarowej. Podstawą organizacji wymiany powinna być jasna rozgraniczenia pracy wszystkich trzech sektorów, aby w ten sposób osiągnąć jak najdalej idącą ekonomię sił ludzkich i środków gospodarczych. Orga-

nizacja wymiany między wsią a miastem powinna być oparta przede wszystkim na aparacie spółdzielczym, z pełnym wykorzystaniem jego dotychczasowej organizacji. Aparat regulacyjny cen stworzony i kierowany przez państwo powinien opierać się o pełne współdziałanie wszystkich trzech sektorów i z uwzględnieniem rzeczywistych interesów producenta oraz aparatu wytwórczego. Kontrola społeczna cen, wprowadzana się do kontroli marży potrzebna, powinna być rozszerzona i współdziałać z istniejącymi już aparatami kontroli społecznej w spółdzielczości, związkach zawodowych, Radach Narodowych.

W świetle posiadanych materiałów i dokonanych na tym tle przewidywań możemy już dziś stwierdzić, że rok przyszły będzie jeszcze ciągle obciążony pewnego deficytu walut. Powinnyż się mogą więc wszystkie te same objawy, z którymi obicamy walczyć: mowa o podaż zbytku, zbytku cen rolniczych, refleksy tej zwyżki cen na inne artykuły, trudności wprowadzające i dalsze trwanie dogodnych warunków dla spekulacji. Zgadamy się całkowicie z tezą Werfena, że nie wolnośmy sięgać do środków w zarządzaniu gospodarką wojenną. Sądzić więc, że oca naszego programu powinna być spokojna, nie nerwowa postawa, głęboko przemysłowe środki działania, nie tylko na krótką metę w postaci akcji bojowych (szturmowych), lecz gospodarka oszczędna i rozładnia posiadanych przez nas zasobów.

Podstawą w wym tej posiada wiele środków nadszko na elementy spekulacji, lecz najgłębszym środkiem jest działanie gospodarcze, wyrwa ono bowiem grunt spekulacji i znacznie mniej kosztuje, niż wszystkie tworzone ad hoc aparaty.

Jeżeli wyjdziemy z zasady przypuszczalnego deficytu zbożowego, to konsekwentnie tego musi być reglamentacja gospodarki zbożem. I nie tylko

zbożem, bowiem i produkcja przemysłowa nie może jeszcze pokryć wznoszących po zniszczeniach wojennych zapotrzebowań konsumpcyjnych ludności. Reglamentacja więc potrzebna jest po obu stronach: zbytu produkcji przemysłowej i skupu ziemiopłodów. I tylko w ten sposób potrafimy pokrzyżować koniacom.

Metoda, jaką pragniemy w tej polityce reglamentacji zastosować, to metody socjalistyczne: relacjonowanie artykułów przemysłowych do ziemiopłodów, które wieść powinna dostarczyć w zamian za te artykuły, tak, aby do uzgodnionego aparatu handlowego dopływało, nie jak dziś, 20 proc. ziemiopłodów, lecz ich większość, bo wtedy skutecznie, nie bledziemy mogli zaprzytyć klasę pracującą, a przede wszystkim regulować ceny.

Teza powrotu do kontyngentów zbożowych jest również wspanięciem, o którym się nie powinno zapomnieć w przypadku gdyby okazało się, że w istnieniu byłoby dużo dochodu społecznego z niekorzystną na rzecz klas, w których głównym źródłem utrzymania jest praca własna. Byłoby to źródłem wyrównania różnic w dochodzie społecznym, źródłem przyswojeniu, ale koniecznym w tych wypadkach, gdyby inne środki nie mogły dać rezultatów.

Świadomi jesteśmy, że aby środki gospodarcze mogły dać rezultat, potrzebna jest atmosfera antyspekulacyjna wsi, która w głębokim rozrywkaniu swoich materialnych potrzeb powinna przeciwstawić się mentalności chłwiłowych zysków.

Nie należy nie doceniać wagi czynników psychologicznych w akcji antyspekulacyjnej. Wydaje się nam, że w tej dziedzinie organizacje samowolne wiejskie były mało jeszcze skuteczne, choć pole do działania posiadają otwarte. I na nie też powinny zwrócić uwagę w przyszłości swoje wyzyski w najbliższym okresie.

Stefan Surzycki

Kronika Południowej Polski Z KRAKOWSKIEGO i RZESZOWSKIEGO

Kolorowe tłumy zielonych miast Święto Ludowe w województwie rzeszowskim

(Bę) Święto Ludowe przeszło pod hasłem Stronnicwa Ludowego i sojuszu robotniczo-chłopskiego.

W województwie rzeszowskim wszystkie miasteczka powiatowe, cztery i stolicy przystąpiły były świętu, majowa wiosna i kwiatami. Samo miasto wojewódzkie przybrało w tym dniu odświętną szalę. Z domów powiewały flagi narodowe i stronnicwa chłopskie, ulice zaroiły się tysiącami rzeszą tłumów przybyłych osiedlników.

Do Rzeszowa ze wszystkich wsi napłynęło 15.000 chłopów do sztanierami i orkami ludowymi. Przykłą także bandiera z Kłoban, barwne grupy strójnych wieśniaków na przybranych wieciech wozach, kolumny samochodowe z Miecia, Turzyny, Grabiny i Iwonica. Zorganizowani w Związek Samopomocy Chłopskiej Spółdzielnie budownictwa wiejskiego wiozła na samochodach wspaniałe pokazy budowy nowoczesnego domu wiejskiego.

Po uroczystym nabożeństwie na planie Wolności zgromadził się delegacja S. L. miodziści wiejskiej „Wiel”. Związek Samopomocy Chłopskiej, szkół rolniczych, wiejskich ośrodków spółdzielczych, demokratycznych organizacji młodzieżowych, Obok nich stanęły dele-

gacje stronnicwa Bloku ze sztanierami, oraz tłumy pracujących robotników i inteligencji zawodowej.

Do zebranych na Ryunku przemawiali członek NKP SL — Janusz, prezes Woje-w. Zarządu SL, poseł Augustyn, wojew. Bogus Mosser, w imieniu wojewoła, członek Wojew. Komitetu PPS Gerard, z ramienia K. P. PPR wiceminister Tkaczew, delegat młodzieżowej organizacji WICI Marzinek i inni.

Po półtorogodzinnej defiladzie w Olczyńskich nad Wisłoką nastąpiła ekspedycja artystyczna, w której wystąpiły zespoły chóralne i taneczne oraz młodzież. Podobnie wspaniale, jak w Rzeszowie wspaniałe uroczystości święta ludowego w odległych powiatach województwa. Do Jarosławia na dzień święty przybyli obywateli z całego powiatu w strójach regionalnych na barwne przystrojonych wozach, które w licznie 300 wzięły udział w pochodzie. Za nimi przejechały szlify rowerowe młodzieży WIG. Do zebranych w Jarosławiu przemówił jedyni bojownik ruchu ludowego 70-letni kł. Okoń.

W Przemyslu w dniu święta nastąpiło poświęcenie sztaniera Powiatowego Zarządu SL. Po przedstawianiu i defiladzie są stadionie sportowym na-

stąpiły wycisgi konnych banderli chłopskich i produkcje wiejskich zespołów artystycznych.

W Sanku i Gorlicach chłopstwo w kolorowych strójach regionalnych wzięło do masowy udział w obchodzie.

W Tarnobrzegu ogólną uwagę zwrócił bardzo liczny udział chłopów w krakowskich strójach oraz pięknie przybrane banderle kłanne.

Chłopi, osadnicy województwa rzeszowskiego, obchodzili swoje dotychczasowe święto ludowe w atmosferze radości i jedności ze swych osiedlników gospodarczych. Przewodzący pochody były jedyny wyrazem niecorozwalnej łączności polskiej ludności wiejskiej z całym krajem oraz niezachwianego sojuszu chłopcko-robotniczego.

Inicjatywa ludności Bocheńskiej

(Bę) Zgodnie z wolą wybuchłego literola i poeł K. Rostkiewskiego, zarle-go w 1835 r. w Dreźnie, który pragnął być pochowany w zabytkowym kościełku w Królówce, niezachwianemu Ziemi Bocheńskiej uczcił starania celem sprawozdania jego zwłok do Polski.

Jarosław zebrał 60 ton zboża dla powozian

(R) Akcja Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi w Jarosławiu przyniosła bardzo pomyslnie wyniki, świadczące dobrze o poczuciu obywatelskiej ludności powiatu jarosławskiego i o zrozumieniu przez nią niedoli bliźnich, mimo, że powiat ten sam dotknięty został ciężko tegoroczną klęską powodzi.

Oto do Magazynu Komitetu w Powiat. Spółdzielni Rolniczo-Handlowej wpłynęło dotychczas —

Jak nas informuje dyrektor Józef Machalica — 69.095 kg zboża i produktów rolniczych w tym 55.776 kg jęczmienia, 570 kg paszy, 1.285 kg łozymia, 1.243 kg owsa i 221 kg fasoli.

Akcja trwa zaledwie od 10 maja br., a już zdołano pokryć 60 proc. świadczeń w naturze, — przypadających na powiat. Wartość 60 ton zebranych produktów rolnych wynosi przeszło — 370.000 zł.

